

**Bosna i Hercegovina
BRČKO DISTRIKT
BOSNE I HERCEGOVINE
Komisija – Povjerenstvo za papire
od vrijednosti**

**Босна и Херцеговина
БРЧКО ДИСТРИКТ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
Комисија за хартије од вриједности**

Bosne Srebrene 28, 76100 Brčko distrikt Bosne i Hercegovine; telefon: 049/232.540, 232.550, 231.880, telefaks: 049/231.891, e-mail: info@secdbih.org
Босне Сребрене 28, 76100 Брчко дистрикт Босне и Херцеговине; телефон: 049/232.540, 232.550, 231.880, телефакс: 049/231.891, e-mail: info@secdbih.org

ИЗВЈЕШТАЈ О РАДУ

**Комисије за папире од вриједности Брчко дистрикта БиХ
за 2017. годину**

Брчко, јануар 2018. године

С А Д Р Ж А Ј

1. Основни подаци о Комисији и активности	3
2. Примарно тржиште папира од вриједности	7
2.1. Регистар издавалаца	7
2.2. Издавање папира од вриједности по обиму	8
2.3. Издавање папира од вриједности по врстама	9
3. Преузимање дионичких друштава	10
4. Секундарно тржиште папира од вриједности	13
4.1. Регистар папира од вриједности	13
4.2. Регистрација капитала, папира од вриједности и власника	13
4.3. Регистрација капитала и папира од вриједности	15
4.4. Регистрација издавалаца и власника папира од вриједности	16
4.5. Регистрација папира од вриједности, корпоративних радњи и преузимање дионичких друштава	17
5. Промет и пренос папира од вриједности	19
6. Надзор	20
7. Финансијски извјештај	21

1. Основни подаци о Комисији и активностима

Правна регулатива. Комисија своје надлежности обавља у складу са законима, којима је регулисана област тржишта капитала и оснивање и рад дионичких друштава. Правни оквир дефинишу сљедећи закони:

- Закон о папирима од вриједности Брчко дистрикта БиХ („Сл. гласник Брчко дистрикта БиХ“, број: 15/03, 27/04, 42/04, 28/07, 14/12 и 20/17),
- Закон о предузећима Брчко дистрикта БиХ-пречишћен текст („Сл. гласник Брчко дистрикта БиХ“, број: 49/11),
- Закон о преузимању дионичарских друштава („Сл. гласник Брчко дистрикта БиХ“, број: 31/05, 33/12 и 34/12), и
- Закон о инвестиционим фондовима („Сл. гласник Брчко дистрикта БиХ“, број: 30/07, 18/17).

Надлежности Комисије. Комисија је регулаторно тијело с јавним овлаштењима. За свој рад је одговорна Скупштини Брчко дистрикта БиХ. На основу Законом прописаног дјелокруга и надлежности Комисија је овлаштена:

- доносити прописе о провођењу Закона о папирима од вриједности, Закона о преузимању дионичких друштава и Закона о инвестиционим фондовима;
- обављати надзор над пословањем овлаштених учесника на тржишту капитала и издавалаца папира од вриједности, друштава за управљање инвестиционим фондовима, инвестиционих фондова, брокерских друштава, брокера, инвестицијских савјетника и институционалних улагача;
- доносити одлуке о мјерама за отклањање утврђених незаконитости и неправилности;
- издавати и одузимати дозволе, одобрења, сагласности, лиценце и ауторизације у оквиру свог дјелокруга и надлежности;
- подстицати, организовати и надгледати мјере за ефикасно функционисање тржишта папира од вриједности; водити књиге и регистре у складу с одредбама Закона из свог дјелокруга и надлежности;
- покретати иницијативу за доношење закона и других прописа и информисати јавност о начелима по којима дјелује тржиште папира од вриједности;
- доносити подзаконске акте ради прописивања услова, начина и процедура за јединствено обављање надзора унутар свог дјелокруга и надлежности;
- давати мишљење о провођењу наведених закона и посебних закона из свог дјелокруга и надлежности на захтјев странака у поступку, или лица која докажу свој правни интерес;
- извјештавати остала надзорна, управна и правосудна тијела о свим питањима која се непосредно или посредно тичу њихове надлежности и дјелокруга, а која су повезана са поступцима који се воде пред тим тијелима и у вези су са поступцима из дјелокруга и надлежности Комисије.

Организација Комисије. У складу са Законом о папирима од вриједности, Статутом и Организационим планом, Комисија за папире од вриједности Брчко дистрикта БиХ је као регулаторно тијело организационо састављена од Комисије као колективног органа, Стручне службе и Регистра папира од вриједности. У Комисији су у току извјештајног периода била упослена два именована лица, док позиција трећег лица на мандатни период није била попуњена. Поред именованих лица у Комисији су упослена три државна службеника. Именованим лицима је истекао мандат 24.06.2015. године. У складу са својим надлежностима и чланом 53. Закона о папирима од вриједности

Градоначелник је покренуо процедуру за именовање новог сазива Комисије, која у извјештајном периоду није окончана.

У Стручној служби Комисије обављају се послови везани за издавање папира од вриједности, издавање дозвола и сагласности учесницима на тржишту папира од вриједности, поступак преузимања дионичких друштава, канцеларијски и архивски послови, послови надзора над учесницима, као и послови сарадње са другим организацијама и тијелима Брчко дистрикта БиХ и институцијама Босне и Херцеговине. Током 2017. године Комисија је запримила, ријешила и отпремила 2.197 разних аката. Наведени послови и задаци су реализовани кроз приједлоге одлука, рјешења и других докумената које Комисија, као колективни орган, усваја на својим сједницама. У оквиру Регистра папира од вриједности обављају се послови регистрације и чувања података о регистрованим папирима од вриједности, њиховим власницима и свим трансакцијама у погледу промјена стања папира од вриједности.

Сједнице и регистри Комисије Комисија је у извјештајном периоду одржала 18 редовних сједница на којима је разматрала 65 тачака дневног реда и 11 радно-консултативних сједница, на којима је анализирана специфична проблематика везана за рјешавање захтјева дионичких друштава у циљу примјене одговарајућих законских одредаба и усаглашавања начина поступања у провођењу корпоративних радњи.

Комисија је реализујући надлежности прописане Законом о папирима од вриједности и утврђене циљеве и задатке Програмом рада, доносила рјешења по захтјевима дионичких друштава о одобрењу новог издавања дионица, о упису промјена на капиталу, о одобрењу понуда за преузимање, о упису промјена чланова управе и надзорног одбора дионичких друштава у регистру издавалаца, о упису и брисању заложног права на папирима од вриједности у Регистру, о брисању дионичких друштава из регистра издавалаца и закључке и ставове о отклањању неправилности у поступцима провођења корпоративних радњи.

У Регистру папира од вриједности на дан 31.12.2017. године регистровани су власнички папири од вриједности 18 дионичких друштава. Вриједност регистрованих власничких папира од вриједности износи 113.239.274,35 КМ и у власништву су 4.390 дионичара. Укупна вриједност проведених трансакција у систему Регистра са 31.12.2017. године је 3.458.634,00 КМ. Током 2017. године у Регистру папира од вриједности издато је 276 сертификата-извода о стању на рачуну власника папира од вриједности послје извршених промјена на њиховим рачунима. На тражење физичких лица власника рачуна и дионица издато је 531 извод. У циљу стварања услова за одржавања скупштине, а на основу захтјева дионичких друштава издато је 16 листа дионичара са стањем на одређен дан. Ријешени су захтјеви за провјеру података у циљу наплате потраживања од стране Пореске управе Брчко дистрикта БиХ и Управе за индиректно опорезивање БиХ, достављени су подаци за 601 лице о посједовању папира од вриједности. Достављени су подаци на основу 68 захтјева Парламентарне Скупштине БиХ за провјеру постојања сукоба интереса за тражена лица о посједовању дионица. На основу 4 захтјева Полиције Брчко дистрикта БиХ извршена је провјера и достављени су подаци о посједовању папира од вриједности за тражена лица.

Нормативне активности. У складу са циљем хармонизације прописа у области папира од вриједности са савременим европским законодавством и утврђеним обавезама Средњорочним програмом приоритета Брчко дистрикта БиХ у процесу европских интеграција за период 2015-2020. година, Реформском агендом за БиХ за раздобље 2015-2018. година и Акционим планом за спречавање прања новца и финансирање тероризма (ФАТФ - Финанциал Ацтион Таск Форце, стандарди и

препоруке Радне групе за финансијске мјере против прања новца), Комисија је у 2017. години израдила приједлоге нацрта новог Закона о тржишту папира од вриједности, Закона о измјенама и допунама закона о инвестиционим фондовима и Закона о преузимању дионичких друштава.

Приједлог нацрта новог Закона о тржишту папира од вриједности усаглашен са правом ЕУ и захтјевима ФАТФ (Препорука 23), Комисија за папире од вриједности Брчко дистрикта БиХ је 23.03.2017. године послала Влади Брчко дистрикта БиХ на одобравање. На 11. сједници Владе, чланови Владе су затражили да се ураде само измјене и допуне Закона о папирима од вриједности искључиво које се односе на препоруке 23 ФАТФ, а да се не процесуира цијели Закон о тржишту папира од вриједности, који је био урађен и кандидован на тој сједници Владе. У складу са одређењем Владе, да не треба доносити потпуно нови закон, Радна група је урадила приједлог нацрта Закона о измјенама и допунама Закона о папирима од вриједности, који је одобрен на 13. сједници Владе одржаној 03.05.2017. године. Скупштина је исти усвојила 15.06.2017. године и објављен је у „Службеном гласнику Брчко дистрикта БиХ“ број: 20/17.

Ради стварања нормативних претпоставки за примјену усвојених законских рјешења, Комисија за папире од вриједности Брчко дистрикта БиХ је именовала Радну групу за израду подзаконских аката. Смјернице за израду Правилника о овлашћеним учесницима на уређеном тржишту, као обавезан подзаконски акт прописан Законом о измјенама и допунама Закона о папирима од вриједности, послате су Влади Брчко дистрикта БиХ 03.10.2017. године, на одобравање. Влада Брчко дистрикта БиХ је 23.11.2017. године одобрила смјернице. Активности на изради Правилника о овлашћеним учесницима на уређеном тржишту су у току.

Сачињен приједлог нацрта Закона о измјенама и допунама Закона о инвестиционим фондовима, Комисија је 23.03.2017. године упутила Влади Брчко дистрикта БиХ на одобравање. Влада је исти 19.04.2017. године разматрала, одобрила и упутила у скупштинску процедуру. Скупштина је 24. маја 2017. године усвојила Закон о измјенама и допунама Закона о инвестиционим фондовима, који је објављен у „Службеном гласнику Брчко дистрикта БиХ“, број 18/17.

Приједлог нацрта Закона о преузимању дионичких друштава Комисија за папире од вриједности Брчко дистрикта БиХ послала је 23.05.2016. године Влади Брчко дистрикта БиХ на одобравање. Овај приједлог нацрта није током 2016. године био уврштен на дневни ред сједница Владе. Током 2017. године поновно је проведена цјелокупна процедура на изради приједлога нацрта овог закона, везано за поновно прибављање мишљења Дирекције за финансије Брчко дистрикта БиХ, Правобранилаштва Брчко дистрикта БиХ и Уреда за законодавне активности Брчко дистрикта БиХ. Након прибављених мишљења Комисија је 09.06.2017. године упутила наведени Приједлог нацрта Закона о преузимању дионичких друштава Влади Брчко дистрикта БиХ на одобравање. Влада Брчко дистрикта БиХ закључком број 02-000149/17 од 31.10.2017. године, је наложила Секретаријату Владе да организује презентацију Нацрта Закона о преузимању дионичких друштава за посланике у Скупштини и чланове Владе, како би се детаљније упознали са сврхом и садржајем овог законског пројекта. Одређен је термин презентације закона 04.12.2017. године. Презентација није одржана због слабог одзива представника законодавне и извршне Власти. Приједлог нацрта закона је поново уврштен на 29. редовну сједницу Владе Брчко дистрикта БиХ, чије одржавање је започело 07.12.2017. године. Приједлог нацрта овог закона није усвојен у извјештајном периоду.

Сарадња са институцијама тржишта капитала у БиХ. У циљу ефикасног вршења надлежности Комисија има успостављену редовну сарадњу са Комисијом за вриједносне папире Федерације БиХ, Комисијом за хартије од вриједности Републике Српске, Регистром вриједносних папира Федерације БиХ, Централним регистром хартија од вриједности РС, Сарајевском и Бањалучком берзом и другим финансијским институцијама, чиме се обезбјеђују услови несметаног одвијања свих активности Комисије при регистрацији и уврштавања папира од вриједности на уређено тржиште.

Сарадња са Вијећем министара БиХ. Преузимањем обавеза утврђених Акционим планом БиХ за отклањање недостатака у борби против прања новца, који има за циљ хармонизацију система спречавања прања новца и финансирања тероризма са стандардима и препорукама Радне групе за финансијске мјере против прања новца – ФАТФ (Финанциал Ацтион Таск Форце) основане од стране земаља Г7, БиХ се определили да ради на високом нивоу са ФАТФ-ом на отклањању недостатака у овој области. У оквиру ФАТФ-а дјелују и одређене међународне организације укључујући Међународни монетарни фонд и Свјетску банку, тако да ФАТФ територијално дјелује на глобалном нивоу. Стандарди које ФАТФ примјењује у борби против прања новца и финансирања тероризма се заснивају на 40 препорука ФАТФ. Поменуте препоруке су уграђене у ЕУ директиве и друге акте Европске Комисије којима се регулише област финансијских услуга. Методологија рада, као и активности које предузима ММФ и Свјетска банка у погледу спречавања прања новца и финансирања тероризма се заснивају на наведеним препорукама.

У складу са усвојеним Акционим планом БиХ, Вијеће министара је извршило идентификацију носилаца активности и рокова у којима поједине ставке Акционог плана ФАТФ требају бити проведене и именовало Предсједника Комисије за папире од вриједности Брчко дистрикта БиХ у Радну групу на нивоу БиХ за координацију провођења Акционог плана. С тим у вези Комисија за папире од вриједности Брчко Дистрикта БиХ одређена је као носилац активности на усклађивању прописа из своје надлежности са препорукама ФАТФ-а. Активности Комисије на реализацији наведених препорука, резултирале су изградом Закона о измјенама и допунама Закона о папирима од вриједности и Закона о измјенама и допунама Закона о инвестиционим фондовима Брчко дистрикта БиХ у току 2017. године.

У складу с активностима на испуњавању услова Споразума о стабилизацији и придруживању Босне и Херцеговине Европској унији, замјеник предсједника Комисије учествује у раду Пододбора за економска и финансијска питања и статистику у оквиру Одбора за стабилизацију и придруживање. Надлежност Пододбора је праћење напретка у овој области у процесу приступања Европској унији.

У активностима давања одговора на питања из Упитника ЕУ, представници Комисије су учествовали у раду Радних група за Европске интеграције на допуни и финализирању одговора, који се односе на поглавља Слобода кретања капитала, Право привредних друштава и Финансијске услуге. Комисија је дала одговоре на 86 питања из Упитника Европске уније. Након урађених превода одговора на енглески језик и достављања члановима Радних група у надлежним институцијама на свим нивоима власти у БиХ, представници Радних група су дали сагласност на правну, језичку и стручну исправност одговора из упитника.

Сарадња са осталим институцијама у БиХ. Комисија је остварила континуирану сарадњу у области спречавања манипулација и злоупотреба на тржишту папира од вриједности са Државном агенцијом за истраге и заштиту БиХ. У циљу повећања

степену наплате потраживања по основу ненаплаћених индиректних и директних пореза, рјешавани су захтјеви Дирекције за индиректно опорезивање БиХ и Пореске управе Дирекције за финансије Брчко дистрикта БиХ, ради уписа заложног права на дионицама пореских обвезника и дужника, њихове продаје и намирења пореских потраживања. На захтјев законодавних тијела у БиХ вршено је утврђивање постојања сукоба интереса представника законодавне власти у ентитетима и на нивоу БиХ провјером података о власништву на папирима од вриједности. Регистар је упутио 675 обавјештења, позива, информација о провјери података о власништву папира од вриједности и 276 извода о стању на власничким рачунима, на адресе власника послјег уписа, односно регистрације и промјена стања на власничким рачунима.

2. Примарно тржиште папира од вриједности

Надлежности Комисије у овој области се односе на рјешавање захтјева дионичких друштава у вези са уписом капитала дионичких друштава и промјенама у регистру издавалаца по основу повећања, смањења капитала, припајања и спајања дионичких друштава.

2.1. Регистар издавалаца

Табела 1: Дионичка друштва у регистру издавалаца на дан 31.12.2017. године

Ред. број	Датум уписа	Назив издаваоца	Почетна номинална вриједност капитала	Почетна ном. вријед. дионице	Вриједност капитала	Ном.вриј дионице
1.	01.06.2004.	„БИМАЛ“ д.д.	14.945.000,00	10,00	20.720.130,00	10,00
2.	25.12.2004.	„ПСЦ-БАБИЋ“ д.д.	673.400,00	10,00	3.181.830,00	10,00
3.	27.12.2004.	„ЖИТОПРОМЕТ“ д.д.	6.359.090,00	10,00	4.151.090,55	3,95
4.	27.12.2004.	„ГАЛАХ НИСКОГРАДЊА“ д.д.	299.430,00	10,00	1.330.860,00	10,00
5.	26.01.2005.	„ХИДРА СТИЛ“ д.д.	2.329.780,00	10,00	2.955.980,00	10,00
6.	16.05.2005.	„ИЗГРАДЊА“ д.д.	384.630,00	10,00	6.683.550,00	10,00
7.	16.09.2005.	„ИБД“ д.д.	1.748.000,00	1.000,00	1.748.000,00	1.000,00
8.	15.11.2005.	„БРЧКО-ГАС ОСИГУРАЊЕ“ д.д.	2.002.000,00	1.000,00	6.200.000,00	1.000,00
9.	30.12.2005.	„БИЉАНА“ д.д.	560.460,00	10,00	560.460,00	10,00
10.	16.03.2006.	„ГРАФАМ“ д.д.	1.916.350,00	10,00	3.586.720,00	10,00
11.	07.07.2006.	„ТЕСЛА“ д.д.	7.721.420,00	10,00	13.663.940,00	10,00
12.	15.08.2006.	„НОВИ БИМЕКС“ д.д. у стечају	25.829.000,00	10,00	35.829.000,00	10,00
13.	15.08.2006.	„ЛАСЕР“ д.д.	3.095.910,00	10,00	3.254.542,20	3,70
14.	26.10.2006.	„ДУКА&БОСНА“ д.д.	6.030.860,00	10,00	3.025.281,60	3,30
15.	26.11.2007.	„УЗОР“ д.д.	882.080,00	10,00	1.443.080,00	10,00
16.	01.06.2010.	„МБ ВЕЛМА“ д.д.	842.280,00	10,00	1.348.300,00	10,00

17.	09.05.2012.	„ТЕХНОГРАЂА“ д.д.	1.056.510,00	10,00	1.056.510,00	10,00
18.	19.12.2013.	„ОСИГУРАЊЕ ГАРАНТ“ д.д.	2.500.000,00	100,00	2.500.000,00	100,00
УКУПНО			79.176.200,00		113.239.274,35	

Номинална вриједност капитала уписаног у регистар издавалаца на дан 31.12.2017. године износи 113.239.274,35 КМ и односи се на 18 дионичких друштава. Од 18 регистрованих дионичких друштава, 15 друштава је настало сукцесивним оснивањем у процесу власничке трансформације, а три друштва су настала симултаним оснивањем. У извјештајном периоду извршено је повећање капитала код д.д. „Брчко гас осигурање“ Брчко, издавањем дионица у вриједности од 500.000,00 КМ и смањење капитала код д.д. „Ласер“ Брчко, у вриједности од 703.684,80 КМ. У складу са одредбама члана 404. Закона о предузећима д.д. „Занат Десигн“ је припојено д.д. „Изградња“ Брчко, чиме је капитал д.д. „Изградња“ повећан за 2.893,370,00 КМ. На захтјев дионичких друштава, у регистру издавалаца уписане су промјене чланова Надзорног одбора и Управе, у складу са одредбама 206. и 191. Закона о предузећима Брчко дистрикта БиХ, које регулишу ову област.

2.2. Издавање папира од вриједности по обиму

Издавање папира од вриједности у периоду 2013-2017. година је приказано у табели број 2 и представља резултат динамике корпоративних радњи у дионичким друштвима. Највећа вриједност издавања папира од вриједности је у 2013. години, што је последица динамике реализације инвестиционих обавеза већинских дионичара по основу уговора о купопродаји државног капитала и издавања папира од вриједности по основу нових улога постојећих дионичара симултано основаних друштава.

Табела 2: Издавање папира од вриједности у периоду 2013-2017. година

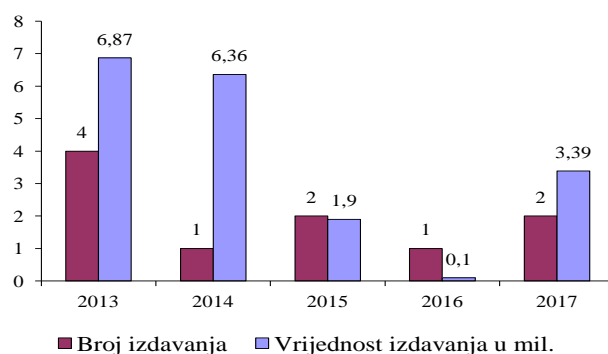
Ред. број	Година	Број издавања	Вриједност издавања у КМ	Индекс	
				Ит	Вт
1.	2013.	4	6.874.577,80	-	-
2.	2014.	1	6.357.999,45	92,49	92,49
3.	2015.	2	1.903.300,00	27,69	29,94
4.	2016.	1	103.300,00	1,50	5,43
5.	2017.	2	3.393.370,00	49,36	3.284,97
УКУПНО		10	18.632.547,25	-	-

Извор података: Регистар издавалаца

У посматраном периоду Комисија је одобрила 10 издавања папира од вриједности у укупном износу од 18.632.547,25 КМ. Просјечна вриједност по издавању у периоду од 2013. до 2017. године, износи 1.863.254,72 КМ. Највећи обим издавања остварен је у 2013. години у вриједности од 6.874.577,80 КМ.

Граф 1: Издавање папира од вриједности у периоду 2013-2017. година

У структури одобрених издавања папира од вриједности у посматраном периоду највеће учешће имају издавања по основу повећања и смањења капитала, односно шест издавања у вриједности 5.602.690,00 КМ или 31,66%, по основу повећања капитала и четири издавања по основу смањења капитала ради покрића остварених губитака у пословању у износу од 9.200.472,05 КМ или 51,99%. У посматраном периоду реализовано је једно издавање папира од вриједности по основу припајања дионичких друштава у вриједности од 2.893.370,00 КМ или 16,35%.

2.3. Издавање папира од вриједности по врстама

Издавање папира од вриједности подразумијева провођење поступка промјена на дионичком капиталу, који почиње са доношењем одлуке о повећању, односно смањењу капитала од стране скупштине дионичког друштва. У складу са Законом о папирима од вриједности, Правилником о условима и поступку издавања папира од вриједности („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“ број: 3/08) и Правилником о измјенама и допунама Правилника о условима и поступку издавања папира од вриједности („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“ број: 34/08), Комисија као регулаторно тијело одобрава издавање. Уз захтјев за одобрење издавања, издавалац доставља Комисији одговарајућу документацију (одлука, статут, проспект, уговор са надлежном финансијском институцијом са својством депозитара, процјена овлаштеног процјениоца и извјештај овлаштеног ревизора). Након проведене процедуре, промјене на капиталу се уписују у регистар издавалаца. У протеклом периоду највећи број издавања папира од вриједности имали су карактер затворене понуде издавањем дионица за познатог купца, при чему је купац издатих дионица био искључиво већински дионичар.

Издавање папира од вриједности по врстама обухватају издавање папира од вриједности по основу оснивања дионичких друштава, издавање у поступку повећања и смањења капитала и издавање по основу спајања и припајања дионичких друштава.

Табела 3: Укупна вриједност издавања по врстама на дан 31.12.2017. година

Ред. број	Врста издавање	Број издавања	Вриједност издавања у КМ	%
1.	Издавање по основу сукцесивно основаних дионичких друштава	25	84.171.180,00	41,40
2.	Издавање по основу симултано основаних дионичких друштава	3	6.250.000,00	3,07
3.	Издавање по основу нових улога постојећих дионичара сукцесивно основаних дионичких друштава	31	79.460.500,00	39,09
4.	Издавање по основу нових улога постојећих дионичара симултано основаних дионичких друштава	6	5.201.300,00	2,56
5.	Издавање дионица у поступку смањења капитала	8	20.802.985,60	10,23
6.	Издавање дионица по основу спајања и припајања дионичких друштава	2	7.418.440,00	3,65
УКУПНО		75	203.304.405,60	100

Извор података: Регистар издavalаца

У табели 3 је приказан укупан број и вриједност одобрених издавања папира од вриједности, којих је било 75 у укупној вриједности од 203.304.405,60 КМ. Највећа вриједност издавања се односи на 25 издавања папира од вриједности код сукцесивно основаних дионичких друштава, у вриједности од 84.171.180,00 КМ или 41,40%. На издавање по основу инвестирања у сукцесивно основана дионичка друштва односи се 79.460.500,00 КМ или 39,09%, издавање по основу смањења капитала дионичких друштава 20.802.985,60 КМ или 10,23%, издавање по основу оснивачког улагања симултано основаних дионичких друштава 6.250.000,00 КМ или 3,07%, издавање по основу инвестирања симултано основаних друштава 5.201.300,00 КМ или 2,56%, и издавање дионица по основу спајања дионичких друштава 7.418.440,00 КМ или 3,65%. Издавање дионица по основу оснивања дионичких друштава и инвестирања има карактер затворених издавања за познате купце, постојеће већинске дионичаре.

3. Преузимање дионичких друштава

Преузимање дионичких друштава представља законску процедуру којом правно или физичко лице, самостално или кроз форму заједничког дјеловања стиче контролу управљања над циљним дионичким друштвом. Преузимањем се мијења структура власништва која одређује позицију већинског дионичара и осталих мањинских дионичара. Већински дионичари имају доминантну позицију у одлучивању и управљању дионичким друштвима, док је улога осталих мањинских дионичара занемарљива, јер немају утицаја на пословање дионичких друштава, као и малу могућност да продају своје дионице због њихове неликвидности и ниских цијена. Законом о преузимању дионичких друштава члан 15а. и 15б. омогућено је осталим дионичарима у друштву да под једнаким условима, које дефинише закон продају своје дионице и власнички изађу из дионичког друштва.

Од 18 дионичких друштава, 15 дионичких друштава је овај правни статус стекло кроз процес власничке трансформације сукцесивним оснивањем, док су три дионичка друштва ову правну форму стекла симултаним оснивањем. Друштва настала процесом

власничке трансформације су самим оснивањем на наведени начин остварила висок степен концентрације власништва, 67% на страни већинског дионичара и 33% дисперзију власништва на страни мањинских дионичара, што је кроз затворене поступке издавања папира од вриједности за познатог купца и куповину дионица кроз секундарни промет довело до стварања услова за преузимање дионичких друштава од стране већинских дионичара.

Остварена динамика власничке структуре одређена је мотивима већинских дионичара за прелазак прага 95% власништва и стварање услова за принудни откуп дионица од мањинских власника односно дионичара, њиховог истискивања из друштва и промјену правног облика организовања. Генерални циљеви преузимања, подизање ефикасности укупног пословања кроз реализацију нових пословних и развојних идеја и планова, увођење нових технолошких знања и обезбјеђење техничких потенцијала, нове тржишне филозофије, савремених модела финансирања и управљања реализовани су у веома малом обиму и само код неких дионичких друштава. Понуду за преузимање у складу с чланом 4. Закона о преузимању дионичких друштава објавили су понудиоци и достигли одређене проценте у сљедећим дионичким друштвима: у дионичком друштву „Житопроект“ понудилац "Сеед Оил Холдингс" ГМБХ, Виен у заједничком дјеловању са "Студен&Цо. Холдинг", Виен и "СЦО Студен &Цо" д.о.о. Љубљана достигао је 82,02%, у дионичком друштву „Слобопром С“ понудилац д.д. „Слобопром“ д.о.о. Лончари достигао је 98,10% и у дионичком друштву „Бимал“ д.д. понудилац „Сеед Оил Холдингс" ГМБХ, Виен достигао је 95,21%.

Због стицања дионица, а сходно члану 4. Закона о преузимању, понуду за преузимање објавили су понудиоци и достигли одређене проценте у сљедећим дионичким друштвима: у дионичком друштву „Дона“ понудилац "Слобопром" д.о.о. Лончари стекао је 95,64% дионица, у дионичком друштву "Нова трговина" понудилац "Јаћимовић" д.о.о. Бања Лука стекао је 96,88% дионица, у дионичком друштву „Јелен&стаклорад“ понудилац „Јелен“ д.о.о. стекао је 96,29%, у дионичком друштву „Дука&Босна“ д.д. „Бинго“ д.о.о. Тузла 95,75% и у дионичком друштву „Бимал“ д.д. понудилац "Сеед Оил Холдинг" ГМБХ, Виен у заједничком дјеловању са „Студен&Цо Холдинг“ ГМБХ, Виен стекао је 96,81%.

Кориштење права преноса дионица од мањинских дионичара тзв. принудна продаја сходно члану 15а. Закона о преузимању дионичких друштава произвело је преузимање од стране стицалаца сљедећих друштава: д.д. „Слобопром С“, д.д. „Бимал“ д.д. „Дона“, д.д. „Нова трговина“, д.д. „Јелен&Стаклорад“, и д.д. „Дука & Босна“, са стицањем дионица од мањинских дионичара у проценту 100,00%. Основни показатељи преузимања и промјена структуре власништва након проведених процедура преузимања дионичких друштава дати су у табелама 4 и 5.

Табела 4: Основни показатељи преузимања дионичких друштава са 31.12.2017. године

Ред. број	Дионичко друштво	Основни капитал у КМ	Цијена по дионици у КМ		Предмет понуде (број дионица)	Број продаваца (дионичари)	Број преузетих дионица	Вриједност у КМ
			Номинална	Тржишна				
1	„Житопроект“ д.д.	10.509.090,00	10,00	1,60	608.927	9	420.056	672.089,60
2	„Слобопром С“ д.д.	15.780.670,00	10,00	8,00	165.644	18	135.691	1.085.528,00
3	„Бимал“ д.д.	20.525.540,00	10,00	11,50	369.454	60	270.115	3.106.322,50
4	„Дона“ д.д.	4.525.070,00	10,00	3,50	19.741	117	19.714	69.093,50
5	„Слобопром С“ д.д.	20305740,00	10,00	4,10	22.317	233	22.317	91.499,70
6	„Нова Трговина“ д.д.	2.022.180,00	10,00	5,00	6.302	44	6.302	31.510,00
7	„Јелен& Стаклорад“ д.д.	3.275.710,00	10,00	5,05	12.140	70	12.140	61.307,00
8	„Дука&Босна“ д.д.	3.025.281,60	3,30	4,25	92.243	108	92.243	392.032,75
9	„ Бимал“ д.д.	20.720.130,00	10,00	8,35 и 8,87	66.233	875	66.233	587.034,83
УКУПНО		100.689.411,60	-	6,09	1.363.001	1534	1.044.811	6.096.417,88

Извор података: Регистар издавалава

Табела 5: Преузимање дионичких друштава и структура власништва са 31.12.2017. године

Р. бр.	Дионичко друштво	Понуђач/Стицалац	% настанак обавезе објављ. понуде	% ПОВ прије прин. Преуз.	Лица у заједничком дјеловању	% ПОВ прије преузим.	Власничка структура (%)		
							Прије преузимања	Преузето	Послије преузимања
1.	„ЖИТОПРОМЕТ“ д.д.	"СЕЕД ОИЛ ХОЛДИНГС" ГМБХ, Виен	28,1904	28,1904	"Студен&Цо Холдинг", Виен "СЦО Студен &Цо" д.о.о. Љубљана	7,9561 5,9107	42,05	39,97	82,02
2.	„СЛОБОПРОМ С“ д.д.	„СЛОБОПРОМ“ Лончари	89,5034	-	-	89,5034	89,5034	8,60	98,10
3.	„БИМАЛ“ д.д.	„СЕЕД ОИЛ ХОЛДИНГС" ГМБХ, Виен	82,1693	-	-	82,1693	82,1693	13,04	95,21
4.	" СЛОБОПРОМ С" д.д.	"СЛОБОПРОМ " Д.О.О. Лончари	98,10	98,5858	-	-	98,5858	1,42	100
5.	„ДОНА“ д.д.	"СЛОБОПРОМ " Д.О.О. Лончари	86,88	95,6374	-	-	95,6374	4,37	100
6.	"НОВА ТРГОВИНА" д.д.	"ЈАЋИМОВИЋ " д.о.о. Бања Лука		96,8836	-	-	96,883561	3,12	100
7.	„ЈЕЛЕН&СТАКЛОРАД“ д.д.	„ЈЕЛЕН“ д.о.о. Брчко	84,15	96,29	-	-	96,293934	3,71	100
8.	„ДУКА&БОСНА“ д.д.	„БИНГО“ д.о.о. Тузла	89,9381	95,75	-	-	89,9381	5,8117	100
9.	„БИМАЛ“ д.д.	"СЕЕД ОИЛ ХОЛДИНГ" ГмбХ, Виен,	90,8027	90,8027	„Студен&Цо Холдинг ГмбХ“, Виен	6,0008	96,81	3,19	100

* ПОВ – Папири од вриједности
Извор података: Регистар издавалаца

4. Секундарно тржиште папира од вриједности

4.1. Регистар папира од вриједности

У складу са чланом 68. Закона о папирима од вриједности, у оквиру Комисије за папире од вриједности Брчко дистрикта БиХ постоји Регистар папира од вриједности, са циљем обезбјеђења услова за трговање папирима од вриједности дионичких друштава са подручја Брчко дистрикта БиХ на берзама у Босни и Херцеговини као и остварење права власника папира од вриједности, која им из тог власништва припадају. У Регистру папира од вриједности се врши регистрација капитала дионичких друштава и свих папира од вриједности, власника папира од вриједности, регистрација и пренос папира од вриједности, чување података о папирима од вриједности и њиховим власницима у електронском запису на рачунима издавалаца и рачунима власника папира од вриједности.

Послови Регистра папира од вриједности, у складу са законом и прописима Комисије за папире од вриједности Брчко дистрикта БиХ су:

- регистрација папира од вриједности и чување података о папирама од вриједности и њиховим власницима и свим трансакцијама у погледу преноса власништва или промјене статуса папира од вриједности,
- отварање и вођење рачуна издавалаца, отварање и вођење рачуна власника папира од вриједности, израда извјештаја, издавање листе дионичара, издавање извода и потврда о стању и промјенама на рачунима,
- регистрација и чување података о папирима од вриједности, стицању власништва и других права из папира од вриједности,
- пренос папира од вриједности на основу закона, аката суда или другог надлежног органа, наслеђивања, уговора о доживотном издржавању и других правних послова у складу са важећим прописима,
- упис и брисање права трећих лица на папирама од вриједности на основу закона, аката суда или другог надлежног органа и правног посла,
- упис и брисање забране права располагања на основу закона, аката суда или другог надлежног органа,
- друга питања од значаја за регистрацију и пренос папира од вриједности код Регистра папира од вриједности.

4.2. Регистрација капитала, папира од вриједности и власника

У Регистру папира од вриједности у електронској форми се врши регистрација, односно упис капитала, регистрација дужничких и власничких папира од вриједности, као и упис свих трансакција по основу преноса власништва, примарног промета, берзанског и ванберзанског промета, преузимања дионичких друштава, наслеђивања и друге промјене на власничким рачунима и папирима од вриједности.

Укупна вриједност регистрованог капитала у Регистру на дан 31.12.2017. године износи 113.239.274,35 КМ. Вриједност уписаних корпоративних радњи у 2017. години је 500.000,00 КМ, по основу повећања капитала, 2.893.370,00 КМ по основу припајања и 703.684,80 КМ по основу смањења капитала. Минимална номинална вриједност

дионица је одређена чланом 137. Закона о предузећима Брчко дистрикта БиХ и не може бити мања од 1 КМ.

Табела 6: Регистрација капитала, папира од вриједности и власника на дан 31.12.2017. год.

Редн и број	Назив издаваоца	Вриједност капитала КМ	Број дионица	Номинал вриједност дионице	Број дионич.	Уређено тржиште папира од вриједн.
1.	«БИМАЈ» д.д.	20.720.130,00	2.072.013	10,00	1	САСЕ
2.	«ЖИТОПРОМЕТ» д.д.	4.151.090,55	1.050.909	3,95	340	БЛСЕ
3.	«ИБД» д.д.	1.748.000,00	1.748	1.000,00	4	САСЕ
4.	«БРЧКО-ГАС ОСИГУРАЊЕ» д.д.	6.200.000,00	6.200	1.000,00	2	БЛСЕ
5.	«ПСЦ-БАБИЋ» д.д.	3.181.830,00	318.183	10,00	60	БЛСЕ
6.	«БИЉАНА» д.д.	560.460,00	56.046	10,00	127	САСЕ
7.	«ХИДРА СТИЛ» д.д.	2.955.980,00	295.598	10,00	115	САСЕ
8.	„ИЗГРАДЊА“ д.д.	6.683.550,00	668.355	10,00	172	БЛСЕ
9.	„ГРАФАМ“ д.д.	3.586.720,00	358.672	10,00	230	БЛСЕ
10.	„ТЕСЛА“ д.д.	13.663.940,00	1.366.394	10,00	1.707	БЛСЕ
11.	„НОВИ БИМЕКС“ д.д. у стечају	35.829.000,00	3.582.900	10,00	335	БЛСЕ
12.	„ЛАСЕР“ д.д.	3.254.542,20	879.606	3,70	406	САСЕ
13.	„ГАЛАХ НИСКОГРАДЊА“ д.д.	1.330.860,00	133.086	10,00	164	БЛСЕ
14.	„ДУКА&БОСНА“ д.д.	3.025.281,60	916.752	3,30	1	САСЕ
15.	„УЗОР“ д.д.	1.443.080,00	144.308	10,00	299	БЛСЕ
16.	„МБ ВЕЛМА“ д.д.	1.348.300,00	134.830	10,00	327	БЛСЕ
17.	„ТЕХНОГРАЂА“ д.д.	1.056.510,00	105.651	10,00	99	САСЕ
18.	„ОСИГУРАЊЕ ГАРАНТ“ д.д.	2.500.000,00	25.000	100,00	1	БЛСЕ
У К У П Н О		113.239.274,35	12.116.251		4.390	

Извор података: Регистар папира од вриједности

Просјечна номинална вриједност капитала дионичких друштава на дан 31.12.2017. године износи 6.291.070,80 КМ. Највећи број регистрованих дионичара је у дионичком друштву „Тесла“, 1.707 или 38,88%. Просјечан број дионичара по дионичком друштву је 244. Просјечна вриједност капитала по дионичару износи 25.794,82 КМ. Капитал 11 дионичких друштава номиналне вриједности 79.918.370,55 КМ, уврштен је на Бањалучку берзу (БЛСЕ), а капитал седам дионичких друштава номиналне вриједности 33.320.903,80 КМ на Сарајевску берзу (САСЕ). Просјечна номинална вриједност капитала дионичких друштава уврштених на трговање на Бањалучкој берзи износи 7.265.306,41 КМ, а на Сарајевској берзи 4.760.129,11 КМ. Просјечна номинална

вриједност дионица на Бањалучкој берзи износи 10,60 КМ, а на Сарајевској берзи 7,70 КМ. Укупан број дионичара на Бањалучкој берзи је 3.637, односно просјечно по издаваоцу 331 дионичар, а на Сарајевској берзи укупан број дионичара је 753, односно просјечно по издаваоцу 107 дионичара. Просјечна вриједност капитала по дионичару на Бањалучкој берзи износи 21.973,71 КМ, а на Сарајевској берзи 44.250,87 КМ.

4.3. Регистрација капитала и папира од вриједности

Вриједност регистрованог капитала дионичких друштава у периоду 2013-2017. година има тенденцију смањења због остварених губитака у пословању и њиховог покрића на терет капитала и промјене облика организовања дионичких друштава у друштва са ограниченом одговорношћу. У 2017. години вриједност регистрованог капитала је смањена у односу на 2016. годину, тако да је регистровани капитал у 2017. години мањи за 2.467.134,80 КМ или за 2,13% у односу на 2016. годину.

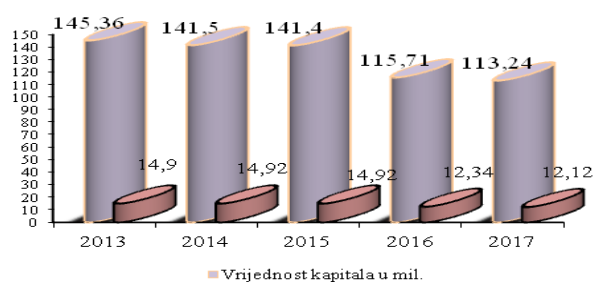
Табела 7: Регистрација капитала и папира од вриједности у периоду 2013-2017. год.

Ред. број	Година	Вриједност капитала	Број дионица	Индекс вриједност капитала	
				Ит	Вт
1.	2013	145.362.068,60	14.896.862	-	-
2.	2014	141.504.069,15	14.921.862	97,35	97,35
3.	2015	141.400.769,15	14.920.829	97,27	99,93
4.	2016.	115.706.409,15	12.342.096	79,60	81,83
5.	2017.	113.239.274,35	12.116.251	77,90	97,87

Извор података: Регистар папира од вриједности

Показатељи регистрације капитала и папира од вриједности у посматраном периоду указују да је највећа просјечна номинална вриједност дионице у 2012. години 9,79 КМ, а најмања у 2017. години 9,35 КМ, што представља смањење просјечне номиналне вриједности дионице од 0,44 КМ или за 4,49%. Смањење просјечне номиналне вриједности дионице резултат је већим дијелом проведених корпоративних радњи, везаних за смањење капитала друштава по основу покрића остварених губитака у пословању, а мањим дијелом трансформације, односно промјене облика организовања из дионичког друштва у друштво са ограниченом одговорношћу.

Граф 2: Регистрација капитала и папира од вриједности у периоду 2013-2017. година

4.4. Регистрација издавалаца и власника папира од вриједности

Регистрована дионичка друштва и власници капитала, односно дионичари у периоду 2013-2017. година одражавају динамику проводјења корпоративних радњи дионичких друштава и динамику сукцесивног и симултаног оснивања дионичких друштава.

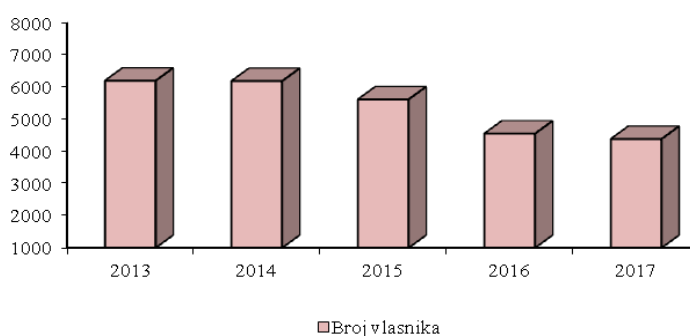
Табела 8: Регистрација издавалаца и власника у периоду 2013-2017. година

Ред. број	Година регистрације	Број дионичких друштава	Број дионичара	Индекс Број дионичара	
				Ит	Вт
1.	2013	23	6.205	-	-
2.	2014	24	6.194	99,82	99,82
3.	2015	24	5.623	90,62	90,78
4.	2016	20	4.557	73,44	81,04
5.	2017	18	4.390	70,75	96,34

Извор података: Регистар папира од вриједности

У посматраном периоду број издавалаца се кретао између 24 и 18, а број власника од 6.205 до 4.390. Највећи број регистрованих власника папира од вриједности био је у 2013. години 6.205, а најмањи у 2017. години 4.390 власника. Просјечан број дионичких друштава у посматраном периоду је 22, а просјечан број дионичара 5.394. Просјечан број власника по дионичком друштву био је највећи у 2013. години 270, а најмањи у 2016. години 228. У 2017. години је забиљежено највеће смањење броја власника папира од вриједности у односу на базу 2013. годину за 1.815 или за 29,25%. Смањење броја власника је последица власничке концентрације путем примјене института принудне продаје (Закон о преузимању дионичарских друштава, „Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“, број: 31/05, 33/12 и 34/12) и промјене облика организовања из дионичког друштва у друштво са ограниченом одговорношћу (Закон о предузећима Брчко дистрикта БиХ-пречишћен текст, „Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“, број: 49/11).

Граф 3: Регистрација дионичара у периоду 2013-2017. година

4.5. Регистрација папира од вриједности, корпоративних радњи и преузимање дионичких друштава

У Регистру папира од вриједности у 2017. години је 18 регистрованих дионичких друштава, односно 18 рачуна издавалаца, 7.419 рачуна власника и 12.116.251 дионица. Извршен је упис два издавања папира од вриједности, односно повећање капитала у количини од 294.337 дионица, номиналне вриједности 3.393.370,00 КМ.

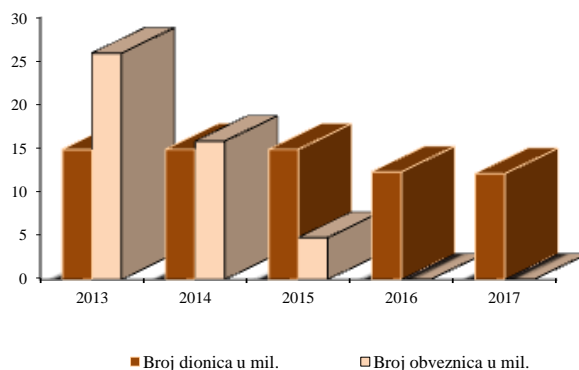
Табела 9: Преглед броја папира од вриједности, отворених рачуна и корпоративних радњи у периоду 2013-2017.

Ред. број	Опис	2013	2014	2015	2016	2017
1	Издаваоци	23	24	24	20	18
2	Власнички рачуни	7.614	7.276	7.484	7.422	7.419
3	Дионице	14.896.862	14.921.862	14.929.829	12.342.096	12.116.251
4	Обвезнице	25.950.738	15.854.383	4.801.433	0	0
5	Број издатих нових ПОВ	528.809	-	9.000	1.033	294.337
8	Номинална вриједност нових ПОВ	8.231.090,00	-	900.000,00	103.300,00	3.393.370,00

Извор: Регистар папира од вриједности

У периоду 2013-2017. година број регистрованих дионица показује тенденцију смањења, што је последица консолидације власништва и промјене правне форме организовања. У претходном периоду највећи обим издатих папира од вриједности је био у 2013. години када је издато 528.809 папира од вриједности у номиналном износу од 8.231.090,00 КМ, а најмањи број у 2016. години односно 1033 вриједносна папира номиналне вриједности 103.300,00 КМ. У 2017. години број издатих нових папира од вриједности је 294.337 номиналне вриједности 3.393.370,00 КМ.

Граф 4: Регистровани папири од вриједности у периоду 2013-2017. година

У табели број 10 приказане су проведене и регистроване понуде за преузимање са 31.12.2017. године.

Табела 10: Преглед проведених и регистрованих понуда за преузимање у Регистру папира од вриједности на дан 31.12.2017. године

Ред. бр.	Дионичко друштво	Понудилац	Редовно				Принудно			
			Вриједност у КМ	Дост. проц.	Цијена у КМ	Број дионич.	Вриједност у КМ	Дост. проц.	Цијена у КМ	Број дионич.
1.	„СЛОБОПРОМ‘С“ д.д.	„Слобопром“ д.о.о. Лончари	1.085.528,00	98	8,00	18	-	-	-	-
2.	„БИМАЛ“ д.д.	„Сеед Оил Холдингс“ ГмбХ, Виен	3.106.322,50	95	11,50	60	-	-	-	-
3.	„ЖИТОПРОМЕТ“ д.д.	„Сеед Оил Холдингс“ и Студен&ЦО Холдинг“, Виен	672.089,60	82	1,60	9	-	-	-	-
4.	„СЛОБОПРОМ‘С“ д.д.	„Слобопром“ д.о.о. Лончари	1.197,00	98,60	4,10	1	90.302,50	100	4,10	232
5.	„ДОНА“ д.д.	„Слобопром“ д.о.о. Лончари	-	96	3,50	-	69.093,50	100	3,50	117
6.	„НОВА ТРГОВИНА“ д.д.	„Јаћимовић“ д.о.о. Брчко	18.560,00	97	5,00	9	12.950,00	100	5,00	35
7.	„ЈЕЛЕН СТАКЛОРАД“ д.д.	„Јелен“ д.о.о. Брчко	-	96	5,05	-	61.307,00	100	5,05	70
8.	„ДУКА&БОСНА“ д.д.	„Бинго“ д.о.о. Тузла	226.435,75	96	4,25	25	165.597,00	100	4,25	83
9.	„БИМАЛ“ д.д.	„Сеед Оил Холдингс“ и Студен&ЦО Холдинг“, Виен	7.256,15	97	8,35	11	579.778,68	100	8,87	864
УКУПНО:			5.117.389			133	979.028,68			1401

Извор података: Регистар папира од вриједности

5. Промет и пренос папира од вриједности

Укупна вриједност промета и преноса папира од вриједности у 2017. години износи 3.458.634,00 КМ, што у односу на претходну 2016. годину представља повећање од 1.973.109,00 КМ или за 132,82 %. У структури укупно оствареног преноса највећи дио се односи на издавање нових дионица у вриједности од 3.393.370,00 КМ или 98,11 %, што представља повећање за 2.807.490,00 КМ у односу на 2016. годину.

Табела 11: Промет и пренос папира од вриједности у периоду 2013-2017. година

Ред. број	Врста промета	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.
1.	Промет дионица	31.372,00	14.487,00	3.368.076,00	69.763,00	55.414,00
2.	Ванберзански промет	9.726,00	3.439,00	1.332,00	-	-
3.	Промет обвезница	37.088,00	-	-	-	-
4.	Издавање дионица и обвезница	7.760.827,00	1.637.984,00	1.954.285,00	585.880,00	3.393.370,00
5.	Преузимање дионичких друштава	192.103,00	-	61.307,00	813.470,00	-
6.	Насљеђивање и пренос по одлуци суда	298.784,00	2.304.532,00	237.237,00	16.412,00	9.850,00
	У К У П Н О	8.329.900,00	3.960.442,00	5.622.237,00	1.485.525,00	3.458.634,00

Извор података: САСЕ, БЛСЕ и Регистар

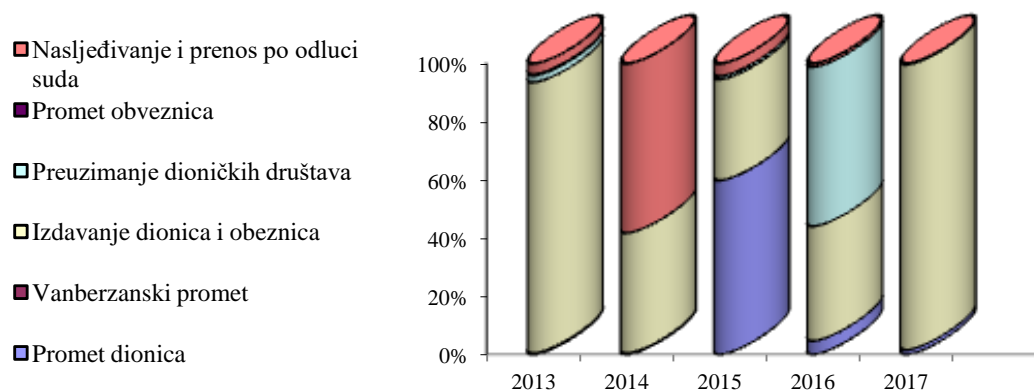
Обим оствареног промета и проведених трансакција, у највећој мјери је детерминисан структуром власништва дионичких друштава. У структури власништва доминантно мјесто заузима мали број већинских дионичара. Већински дионичари располажу контролним пакетом дионица, уз стално настојање његовог даљњег увећавања, што се директно одражава на позицију осталих мањинских дионичара и њихово усмјеравање на продају дионица са којима располажу, већинским дионичарима.

Мотиви дионичара који располажу контролним пакетом дионица, нису његова понуда и продаја, него куповина мањинског пакета дионица у цјелости у циљу потпуне консолидације власништва. Потпуну консолидацију власништва у дионичким друштвима већински дионичари остварују кроз процес власничке трансформације, затворена издавања дионица, куповину дионица кроз секундарно трговање и поступак преузимања дионичких друштава. Мањинским пакетом располажу остали дионичари и њихово одређење је, обзиром на позицију коју имају у одлучивању и управљању дионичким друштвима, да понуде и продају дионице које су њихово власништво.

Дионице мањинских дионичара нису атрактивне потенцијалним купцима, јер власништво над њима не даје могућност значајнијег утицаја на пословање дионичког друштва. Смањен интерес купаца редуцира тражњу за дионицама у односу на понуду, која је

ограничена на мањински пакет дионица, што у крајњем одређује остварени обим промета и цијену дионица. Такође, постојеће финансијско стање у дионичким друштвима, негативни резултати пословања, недостатак развојних визија, одсуство савременог тржишног пословања, финансирања и отварања друштава према новим инвеститорима, увођења нових знања, технологија и савремених принципа корпоративног управљања, директно утичу на ликвидност дионица и заинтересованост потенцијалних инвеститора за инвестирање у дионичка друштва.

Граф 5: Пренос папира од вриједности по сегментима у периоду 2013-2017. година

Највећи обим промета и преноса у периоду 2013-2017. година је остварен у 2013. години у вриједности од 8.329.900,00 КМ, док је у наредне три године исказан тренд пада промета и преноса у односу на базу 2013. годину. У 2017. години је повећан укупан промет и пренос у односу на 2016. годину.

6 . Надзор

У складу с Правилником о вршењу надзора издавања, промета и учесника у издавању и промету папира од вриједности („Сл. Гласник Брчко дистрикта БиХ“ број 9/06) Комисија је у извјештајном периоду, извршила контролу достављених аката од стране издавалаца у вези са издавањем папира од вриједности, прометом и учесницима у промету папира од вриједности, као и контролу обавјештавања власника папира од вриједности и јавности. Комисија врши сходно члану 9. Правилника, редован надзор промета папира од вриједности дионичких друштава регистрованих у Брчко дистрикту БиХ, а ванредан када постоје основе сумњи које упућују на могуће кршење закона и прописа Комисије. Надзор трговања са дионицама дионичких друштава, поступака уписа промјена у регистру издавалаца, промјена састава управе и надзорног одбора дионичких друштава, повећања капитала издавањем нових дионица, смањење капитала и припајања дионичких друштава Комисија је редовно вршила у извјештајном периоду.

Контрола начина, рока и потпуности обавјештавања од стране власника папира од вриједности и објављивање свих других догађаја који битно утичу на финансијско

пословање дионичких друштава је утврђена Правилником о садржају, начину и стандардима објављивања финансијских извјештаја и других информација о пословању дионичких друштава. У области извјештавања јавности од стране дионичких друштава о финансијском пословању Комисија је у 2017. години извршила контролу достављених годишњих и полугодишњих извјештаја о финансијском пословању дионичких друштава. Комисија је упутила ургенцију за достављање финансијских извјештаја оним дионичким друштвима која нису доставила извјештаје. На веб страницама берзи су објављени сви достављени годишњи и полугодишњи финансијски извјештаји дионичких друштава.

7. Финансијски извјештај

Финансирање Комисије за папире од вриједности Брчко дистрикта БиХ врши се из буџета Брчко дистрикта БиХ сходно члану 64. Закона о папирима од вриједности. Утрошена и планирана финансијска средства у 2017. години и остварена у 2016. години, приказана су у табели 12:

Табела број 12: Преглед реализације буџетских средстава

Ек. код	Назив	Остварено у 2016. год.	Планирано у 2017. год.	Остварено у 2017. год.	Индекс (5 : 3)	Индекс (5 : 4)
1	2	3	4	5	6	7
611100	Бруто плате и накнаде	194.174,08	194.771,88	193.308,74	99,55	99,25
611200	Накнаде трошкова запослених и скуп.заступ.	-	68.981,00	0	-	-
612100	Доприноси послодавца	7.478,90	7.514,00	7.486,03	100,10	99,63
613100	Путни трошкови	1.700,10	8.277,00	4.846,60	285,08	58,56
613200	Издаци за ел. енергију	7.873,10	9.500,00	7.721,72	98,08	81,28
613300	Издаци за комуналне услуге	7.512,19	11.080	9.153,40	121,85	82,61
613400	Набавка материјала и ситног инвентара	695,68	2.400,00	1.486,36	213,66	61,93
613500	Издаци за услуге превоза и горива	408,88	1.800,00	826,50	202,14	45,92
613700	Издаци за текуће одржавање	1.761,38	4.250,00	1.540,00	87,43	36,24
613800	Издаци осигурања и банкарских услуга	360,45	1.000,00	387,15	107,41	38,72
613900	Уговорене услуге	37.331,37	47.410,00	34.494,63	92,40	72,76
	УКУПНО РАСХОДИ И ТЕКУЋИ ИЗДАЦИ	259.407,91	356.983,88	261.300,63	100,63	73,20
821300	Набавка опреме	-	2.100,00	1.801,80	-	85,80

Остварени расходи у 2017. години у износу од 261.300,63 КМ су мањи у односу на планиране за 95.683,25 КМ или за 26,80%. Мање остварени расходи у 2017. години се односе на економски код 611200 накнаде трошкова запослених и скупштинских заступника, а односе се на накнаде за отпремнине члановима Комисије по истеку мандата у износу од 68.981,00 КМ или 19,32%. Поступак избора и именовања новог сазива Комисије није завршен у извјештајном периоду, тако да планирана средства нису утрошена за наведене намјене. Планирана а неутрошена средства за уговорене услуге за одржавање система регистрације папира од вриједности у износу од 12.915,37 КМ или 3,62% су такође утицала на проценат остварених расхода у 2017. години. Набавка сталних средстава реализована је у складу са Планом набавке Комисије за папире од вриједности у износу од 1.801,80 КМ или 85,80%.

Извјештај о раду Комисије за 2017. годину је разматран и усвојен на 155 сједници Комисије за папире од вриједности Брчко дистрикта БиХ, одржаној 06.02.2018. године.

Број: 05-15.01-57/18

Датум: 06.02.2018. год.

Предсједник

Мирсад Бешлагић, МА